

OR č. 16/2016	Vnitřní norma Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích				
PROVOZNÍ ŘÁD LABORATOŘÍ VŠTE					
Datum vydání:	28. 6. 2016	Účinnost od:	28. 6. 2016	Účinnost do:	odvolání
Číslo jednací:	VŠTE005375/2016	Počet stran:	9	Počet příloh:	3
Informace o změnách	-				
Ruší předpis	-				
Nadřazené předpisy	Směrnice č. 6/2015 Statut ústavu technicko-technologického (v plném rozsahu)				
Související předpisy	Směrnice č. 10/2013 Pracovní řád VŠTE Směrnice č. 18/2014 Škodní komise a škodní řízení na VŠTE Směrnice č. 7/2016 BOZP				
Podřízený předpis	-				
Rozdělovník	Zaměstnanci a studenti VŠTE				
					
Vypracoval:	Ing. Ondrej Stopka, PhD., v.r.	Garant:	Ředitel ústavu technicko-technologického		
Podpis:		Podpis:	doc. Ing. Rudolf Kampf, Ph.D., v.r.		
Formálně ověřil:	Ing. Jaroslav Staněk, v.r.	Schválil:	Rektor		
Podpis:		Podpis:	doc. Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D., v.r.		

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek 1 Obecná ustanovení

- (1) Toto organizační opatření rektora je závazné pro všechny zaměstnance VŠTE.

Článek 2 Osoby vykonávající činnost v laboratoři a ostatní osoby

- (1) V prostorách laboratoří VŠTE dle požadavků a povinností definovaných v tomto řádu mohou vykonávat činnost tyto osoby:
- a) pracovník pověřený vedením laboratoří VŠTE,
 - b) osoby odpovědné za příslušné sekce laboratorní techniky,
 - c) akademičtí pracovníci VŠTE,
 - d) výzkumní pracovníci VŠTE,
 - e) technicko-hospodářští pracovníci VŠTE,
 - f) studenti.
- (2) Ostatní osoby se mohou po laboratořích pohybovat pouze se svolením pracovníka pověřeného vedením laboratoří VŠTE nebo se svolením osoby odpovědné za příslušné sekce laboratorní techniky.

Článek 3 Povinnosti pracovníka pověřeného vedením laboratoří VŠTE

- (1) Základní povinnosti pracovníka pověřeného vedením laboratoří VŠTE jsou upraveny § 302 Zákoníku práce.
- (2) Další povinnosti – všeobecné povinnosti:
- a) zabezpečit, aby podřízení zaměstnanci byli řádně obeznámeni s předpisy na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, se zásadami bezpečné práce, požární ochrany, provozními řády jednotlivých laboratoří a ověřovat jejich znalosti,
 - b) zabezpečovat dodržování právních a vnitřních předpisů, vést zaměstnance k dodržování pracovní disciplíny,
 - c) soustavně vyžadovat od podřízených zaměstnanců dodržování předpisů z oblasti PO a BOZP, kontrolovat jejich dodržování a používání osobních ochranných prostředků,
 - d) bezodkladně oznámit vznik pracovního úrazu bezpečnostnímu technikovi,
 - e) prošetřit každé porušení pracovní disciplíny ze strany podřízeného zaměstnance,
 - f) svěřit zaměstnanci osobní ochranné pracovní prostředky a jiné pracovní pomůcky (např. nástroje, nářadí, apod.) na základě písemného potvrzení,

- g) zabezpečit kalibrace, potřebnou odbornou údržbu nebo opravu laboratorního zařízení,
- (3) Zvláštní povinnosti:
- a) zabezpečit čistotu v prostorách laboratoří s využitím pro tento účel určeného čistícího zařízení,
 - b) svěření či odebrání zařízení, náradí, strojů, přístrojů, měřicí techniky a materiálů trvale instalovaných v laboratorních zaměstnancům VŠTE,
 - c) podílet se na činnostech, které souvisí s výzkumnou nebo jinou činností v laboratoři (např. instalace měřicí techniky, příprava potřebných náradí a přípravků, malířské práce, přenos techniky apod.),
 - d) podle požadavků kvestora podílet se na zabezpečování dodávky nové laboratorní techniky,
 - e) zabezpečení dodávky potřebného spotřebního materiálu pro činnosti, které souvisí s prací v laboratoři,
 - f) zabezpečovat přístroje a techniku v provozuschopném stavu (zabezpečovat pravidelné údržby),
 - g) dle Výpůjčního řádu laboratorního zařízení vydávat laboratorní techniky pracovníkům VŠTE pro potřebu výuky nebo řešení výzkumných úloh v případě, kdy na pracovišti není přítomna osoba odpovědná za příslušnou sekci laboratorní techniky (jednotlivé sekce – viz. Přílohy 1 – 3).

Článek 4

Povinnosti osob odpovědných za příslušné sekce v prostorách laboratorní techniky

- (1) Zabezpečit označení sekce pro laboratorní techniku (každá sekce laboratorní techniky je označená svým názvem, označením čísel dveří a osobou odpovědnou za příslušnou sekci).
- (2) Skladovat techniku v označených regálech, případně v jiných označených částech laboratorní sekce.
- (3) V prostorách laboratoří uvést inventární seznam laboratorní techniky s uvedením jejího uložení.
- (4) Pro každou laboratorní techniku uchovávat návod na použití, původní technickou/výrobní dokumentaci strojů (pokud existuje) a provozní knihu se záznamy revizí a oprav. Tuto dokumentaci je možno uchovávat v tištěné nebo elektronické formě.
- (5) Dle Výpůjčního řádu laboratorního zařízení Vydávátn laboratorní techniku pro potřeby výuky nebo řešení výzkumných úloh akademickým pracovníkům. Vést evidenci zapůjčené a vrácené techniky.
- (6) Zabezpečovat případnou kalibraci laboratorní techniky.
- (7) Informovat pracovníka pověřeného vedením laboratoří o nutnosti odborné údržby či opravy laboratorní techniky.

Článek 5

Povinnosti všech pracovníků laboratoří

- (1) Absolvovat školení o BOZP, PO a provozních řádech příslušných laboratoří. Školiteli jsou osoby zodpovědné za příslušné sekce, popř. pracovník pověřený vedením laboratoří VŠTE.
- (2) Podílet se na správě a údržbě laboratorní techniky

Článek 6

Povinnosti akademických pracovníků VŠTE

- (1) Pokud probíhá výuka předmětů v prostorách laboratoří VŠTE, je nezbytné obeznámit studenty na začátku semestru s pravidly BOZP, PO a provozním řádem konkrétní místnosti v laboratořích a vykonat o této skutečnosti záznam s podpisy všech studentů, kteří výuku v daných prostorách absolvují.
- (2) V případě využívání laboratorní techniky pro účely výuky je potřebné se obeznámit s její obsluhou v součinnosti s vedoucím laboratoří nebo s osobou odpovědnou za sekci v prostorách laboratorní techniky.
- (3) Vypůjčit a vrátit laboratorní techniku podle zvláštního předpisu tohoto provozního řádu.
- (4) V případě, že výuka probíhá v době nepřítomnosti zaměstnanců, kteří pracují v prostorách laboratoří, je povinností vyučujícího uzamčení přístupových dveří do sekce v rámci prostorů laboratoří.

Článek 7

Povinnosti technických pracovníků laboratoří VŠTE

- (1) Vykonávat činnosti pro udržování laboratorních přístrojů podle požadavků pracovníka pověřeného vedením laboratoří, případně osob odpovědných za sekci v prostorách laboratorní techniky.
- (2) V případě odchodu z prostor konkrétního pracoviště laboratoří VŠTE, zabezpečit uzamčení přístupových dveří v případě, že se v těchto prostorách nenacházejí žádné jiné osoby.

Článek 8

Povinnosti studentů VŠTE

- (1) Studenti, kteří se pohybují v prostorách laboratoří VŠTE z důvodu výuky nebo vykonávání činností souvisejících s jejich závěrečnými pracemi nebo jinými výzkumnými činnostmi podle požadavků VŠTE, jsou povinni dodržovat BOZP, PO a provozní řád daných prostor laboratoří VŠTE.

Článek 9

Pracovní disciplína

- (1) Okamžitě hlásit svému přímému nadřízenému vlastní pracovní úraz, případně úraz spoluzaměstnance, který tak nemůže učinit sám.

- (2) V případě nepracovního úrazu, nahlásit úraz a zapsat ho do Knihy úrazů, která je umístěna v kanceláři vedení laboratoří VŠTE nebo v recepci budovy D.
- (3) Poslední osoba, která odchází z pracoviště, musí zkontrolovat vše, co by mohlo být potenciálním zdrojem požáru a krádeže, případně jiného zdroje možného poškození majetku (vypnout spotřebiče, zavřít okna, zamknout dveře).
- (4) Dodržovat předpisy a pokyny týkající se zabezpečení ochrany objektů a majetku zaměstnavatele.
- (5) Při vzdálení se z pracoviště v pracovní době nebo při odchodu z práce, místnost zabezpečit proti vniknutí nepovolané osoby.
- (6) Udržovat na pracovišti pořádek a zabezpečit, aby rozpracované úlohy, pomůcky byly zabezpečeny tak, aby nebyla příčina ke zranění osob, poškození či odcizení majetku.
- (7) Bez zbytečného odkladu oznámit přímému nadřízenému nedostatky a závady, které by mohly vést k ohrožení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (8) Pokud to vyžaduje charakter práce, používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky, starat se o ně a řádně s nimi hospodařit.
- (9) Účastnit se nařízených školení.
- (10) Dodržovat zákaz vyhotovení klíčů od vstupu do sekce laboratoří VŠTE a od svého pracoviště.
- (11) Na vyzvání vedoucím zaměstnancem se podrobit dechové zkoušce, kterou se zjišťuje, zda-li je osoba pod vlivem alkoholu, popř. i podrobit se vyšetření, zda osoba je pod vlivem alkoholu, omamných nebo psychotropních látek.
- (12) Dodržovat zákaz požívání alkoholických nápojů, omamných nebo psychotropních látek na pracovišti a v pracovním čase i mimo pracoviště.

Článek 10

Porušení pracovní disciplíny

- a) Druhy porušení pracovní disciplíny: Výkon činností, které nesouvisí s dohodnutým druhem práce.
 - b) Nedodržení zákazu kouření.
 - c) Nedodržení předpisů na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, předpisů o požární ochraně, nepoužívání osobních ochranných pracovních prostředků.
 - d) Požívání alkoholu, omamných a psychotropních látek na pracovišti a v pracovním čase.
 - e) Výkon jiné výdělečné činnosti shodné s předmětem činnosti zaměstnavatele bez jeho předcházejícího písemného souhlasu.
 - f) Majetkové delikty na pracovišti, úmyslné odcizení nebo poškození majetku zaměstnavatele.
 - g) Úmyslné ublížení na zdraví jinému zaměstnanci.
- (2) Sankce jsou určovány dle interního řádu VŠTE.

Článek 11 **Zastupování a odevzdávání funkce**

- (1) Pracovník pověřený vedením laboratoří je povinný organizačně zabezpečit zastupování nepřítomných zaměstnanců.
- (2) Při odevzdání a převzetí funkce se sepíše záznam, který podepíší zúčastnění zaměstnanci a pracovník pověřený vedením laboratoří. Rovnopis záznamu se založí do osobního spisu odevzdávajícího a přebírajícího zaměstnance.
- (3) Při odevzdání funkce s hmotnou odpovědností za svěřené hodnoty pracovník pověřený vedením laboratoří zabezpečí vykonání mimořádné inventarizace.
- (4) Pokud funkci odevzdává pracovník pověřený vedením laboratoří, je povinen nejpozději do posledního pracovního dne vykonat inventarizaci majetku v laboratoři a odevzdat soupis majetku zaměstnanci, který přebírá funkci.

ÚČEL UŽÍVÁNÍ LABORATOŘÍ

Článek 14 **Výuka**

- (1) Výuka odborných předmětů je zabezpečovaná na určeném pracovišti, vždy pro požadované téma a s předem specifikovaným požadavkem na potřebné stroje, přístroje, technického pracovníka, apod.
- (2) Výuka ve specializované laboratorní učebně je možná jen pro studenty VŠTE.
- (3) Pohyb studentů přes prostory laboratoře, kromě výuky nebo vykonávání činností, které souvisí se závěrečnými pracemi studentů nebo jejich jinými výzkumnými činnostmi dle požadavku VŠTE, je zakázán.
- (4) Odpovědnost za studenty při vstupu, v době výuky a za odchod z učebny má akademický pracovník nebo technický pracovník zabezpečující výuku.
- (5) Odpovědnost za přípravu pracoviště, provozuschopnost a údržbu zařízení, měřící techniky a modelů má vždy osoba odpovědná za příslušou sekci laboratoří.

Článek 15 **Výzkum**

- (1) Laboratoř svým prostředím vytváří podmínky studentům na vědecko-výzkumnou činnost spojenou s řešením závěrečných prací.
- (2) Výzkumným pracovníkům a akademikům umožňuje vykonávat experimentální měření spojená s řešením vědecko-výzkumných úloh.
- (3) Odpovědnost za bezpečnost experimentálního měření má odpovědný řešitel úlohy a vedoucí laboratoří.
- (4) Odpovědnost za likvidaci prototypových jednorázově použitých zařízení má odpovědný řešitel úlohy a vedoucí laboratoří.
- (5) Laboratoř umožňuje svým přístrojovým vybavením ověřování navrhnutých metodik měření před jejich využitím v praxi.

- (6) Přístroje je možno vypůjčit v rozsahu jednoho dne ze sekce laboratorní techniky pouze v případě, že bude o výpůjčce vyhotoven zápis.

VSTUP A POHYB OSOB PO LABORATOŘÍCH

Článek 16

Vstup zaměstnanců

- (1) Do prostor laboratoří je dovolený vstup všem zaměstnancům VŠTE, avšak pod dohledem osoby pověřené vedením laboratoří, osob odpovědných za sekci laboratorní techniky, zástupce ředitele pro výzkum, vývoj a tvůrčí činnost (ÚTT) nebo jiných pověřených osob.
- (2) Vstup uklízečky je řešený pracovní smlouvou, interním pokynem. Úklid laboratoří je zabezpečován mimo vyučovací bloky.
- (3) Podmínky pro vstup do laboratoří:
- klíče jsou uloženy na recepci VŠTE, o vydání a vrácení klíčů se vede evidence,
 - klíče od vstupu do laboratorních prostor a učeben je možné vydat jen zaměstnancům VŠTE,
 - klíče od příslušné sekce laboratorní techniky je možné na recepci vydat jen zaměstnancům, kteří jsou uvedeni na seznamu podepsaném vedoucím laboratoří.
- (4) Povinnosti vyučujících před odchodem z laboratoří a specializovaných učeben:
- vypnout veškeré zařízení a svítidla,
 - zavřít okna, uzamknout místnost a odevzdat klíče na recepci VŠTE.

Článek 17

Vstup studentů

- (1) Studenti mají povolený vstup do laboratoří a učeben v laboratořích jen za přítomnosti vyučujícího, na základě pokynů vyučujícího nebo za přítomnosti osob odpovědných za příslušné sekce či pracovníka pověřeného vedením laboratoří.
- (2) Povinnosti vyučujícího při prvním setkání se studenty v laboratoři:
- vykonat instruktáž studentů podle pokynů bezpečnosti ochrany zdraví, bezpečnosti při práci a protipožární prevence a provozního řádu konkrétní laboratoře,
 - archivovat záznamy o vykonané instruktáži,
 - pokud studenti realizují výzkumné aktivity bez vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který mu úlohu zadal, musí být zapsaní do knihy evidující jejich přítomnost v laboratoři. V takovémto případě musí studenti projít instruktáží o správném používání přístrojů a o zásadách BOZP v prostorách laboratoří, kdy školitelem je buď vyučující nebo zaměstnanec VŠTE, který úlohu studentovi zadal.
- (3) Povinnosti studentů realizujících měření nebo jiné výzkumné činnosti v laboratořích bez přítomnosti vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který úlohu zadal:

- a) zapsat se do knihy evidující přítomnost studentů v laboratoři, uvést jméno vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který úlohu zadal, datum, čas –od – do, stručný popis činnosti v laboratoři a podpis,
 - b) musí projít povinnou instruktáží o správném používání přístrojů a o zásadách BOZP v prostorách laboratoří, kdy školitelem je buď vyučující nebo zaměstnanec VŠTE, který úlohu studentovi zadal.
- (4) Pravidla BOZP pro studenty:
- a) studenti musí vykonávat v laboratořích jenom takové činnosti, které jim dovolí vyučující nebo zaměstnanec VŠTE, který úlohu zadal,
 - b) bez souhlasu vyučujícího nebo zaměstnance VŠTE, který úlohu zadal, studenti nesmí:
 - zapojovat žádné spotřebiče,
 - zasahovat do elektrické soustavy el. spotřebičů nebo el. sítě,
 - být bez ochranných pracovních pomůcek při činnosti, kde je předpoklad, že by mohlo dojít k poškození zraku, zdraví apod. Studenti jsou povinni chránit si zdraví prostřednictvím ochranných pracovních pomůcek, např: brýle, pracovní oděv, apod.
 - svévolně používání přístroje v laboratoři, na který nemají oprávnění k používání nebo které nesouvisí s jejich výzkumnou činností,
 - se pohybovat v prostorách laboratoří po plochách, kde by mohli přijít k úrazu.
- (5) Vstup a přechod cizích osob přes laboratoř je zakázaný.
- (6) Exkurze studentů se mohou po laboratořích pohybovat jen v doprovodu vyučujícího nebo vedoucího laboratoří
- (7) Na začátku exkurze je průvodce (vyučující nebo vedoucí laboratoří) povinnen studenty instruovat o příslušných paragrafech v „Provozním řádu laboratoří VŠTE“.
- (8) Pozvané osoby mohou vstoupit a pohybovat se po laboratořích jen v doprovodu pozývajícího pracovníka VŠTE nebo vedoucího laboratoře, a to jen po plochách k tomu určených.

Článek 18 **Vstup kontrolních orgánů**

- (1) Pro vstup kontrolních orgánů do laboratoří platí všeobecně platné předpisy.
- (2) Vstup je možný jen po předcházejícím ohlášení se u vedoucího laboratoří.

PŮJČOVÁNÍ LABORATORNÍ TECHNIKY

Článek 19 **Uložení laboratorní techniky a způsoby jejího využití**

- (1) Laboratorní technika je soubor měřících přístrojů, měřidel a jiných zařízení, která jsou určena na výuku, výzkumnou a vývojovou činnost.

- (2) Laboratorní technika se nesmí využívat na soukromé účely, resp. na činnosti za účelem nabytí vlastního zisku.
- (3) Laboratorní technika je uložena v jednotlivých sekcích laboratoří v prostorách k tomu určených v budově H areálu VŠTE.

Článek 20 **Způsob půjčování laboratorní techniky**

- (4) Každé sekce laboratorní techniky je vybavená seznamem techniky, který obsahuje informaci o druhu a značce zařízení, místo jeho uložení v sekci a informaci o možnosti jeho vypůjčení (A – možné vypůjčit, N – nemožné vypůjčit).
- (5) Sekce laboratorní techniky je označena osobou, která je za tuto sekci odpovědná.
- (6) Pro účely půjčování příslušené laboratorní techniky je potřeba kontaktovat osobu odpovědnou za sekci, která laboratorní techniku vydá s přesným záznamem této činnosti v „seznamu zapůjčené techniky“
- (7) V případě nepřítomnosti osoby odpovědné za příslušnou sekci laboratorní techniky vydává laboratorní techniku pracovník pověřený vedením laboratoří.
- (8) Každý, kdo si přístroj zapůjčí, je povinný:
 - a) obeznámit se s návodem k použití,
 - b) zacházet s přístrojem ve smyslu návodu k použití,
 - c) zabránit poškození přístroje v důsledku neodborného zacházení,
 - d) zabránit poškození přístroje v důsledku jeho vystavení působení nevhodných fyzikálních a chemických vlivů,
 - e) zabránit jeho ztrátě nebo odcizení,
 - f) laboratorní techniku vrátit čistou a bez mechanických, či jiných poškození.

PRACOVÍŠTĚ LABORATORNÍ TECHNIKY

Článek 21

Pracoviště (sekce) laboratorní techniky Katedry dopravy a logistiky

- (1) Měření a realizaci výzkumné činnosti na těchto pracovištích může vykonávat pouze pracovník obeznámený s návodem na obsluhu a s bezpečnostními předpisy ([Příloha 1](#)).

Článek 22

Pracoviště (sekce) laboratorní techniky Katedry stavebnictví

- (1) Měření a realizaci výzkumné činnosti na těchto pracovištích může vykonávat pouze pracovník obeznámený s návodem na obsluhu a s bezpečnostními předpisy ([Příloha 2](#)).

Článek 23 Pracoviště (sekce) laboratorní techniky Katedry strojírenství

- (2) Měření a realizaci výzkumné činnosti na těchto pracovištích může vykonávat pouze pracovník obeznámený s návodem na obsluhu a s bezpečnostními předpisy ([Příloha 3](#)).

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 24 Závěrečná ustanovení

- (1) Nedodržení ustanovení uvedených v provozním řádu se považuje za porušení pracovní disciplíny.
- (2) Změny a doplňky v tomto provozním řádu mohou být vykonané po předcházejícím souhlasu ředitele ÚTT, případně zástupce ředitele pro výzkum, vývoj a tvůrčí činnost (ÚTT).

Použité zkratky:

BOZP - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

PO – Požární ochrana

OOPP - Osobní ochranné pracovní prostředky

ÚTT – Ústav technicko-technologický

VŠTE – Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích

Přílohy:

Příloha 1 – Technická specifikace přístrojového vybavení sekce laboratorní techniky Katedry dopravy a logistiky

Příloha 2 – Seznam technického vybavení sekce laboratorní techniky Katedry stavebnictví

Příloha 3 – Koncepce technického vybavení sekce laboratorní techniky Katedry strojírenství